

Hiv. szám: IV/1755-1/2016.

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

ALKOTMANYBIROSAG	
Ügyszám: <u>IV/1755-2/2016</u>	
Érkezett: <u>2016 NOV 18.</u>	
Példány: <u>3</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>Ø</u> db	<u>H</u>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] hivatkozási számú felhívásra, a beadványomat kiegészítve, az alábbi hiánypótlást nyújtom be.

1. A panasz beadvány 4.1 pontjához: az ebben foglaltakat visszavonom.

2. Részletező kiegészítés a panasz beadvány 4.2 pontjához

Hátrányos megkülönböztetés tilalma: (Alaptörvény XV. Cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Miután a bírósági eljárásban, kellő alaposággal felhívtam a figyelmet arra, hogy az Ltv. 108. szakasz (2) bekezdés alkalmazásával hátrányos megkülönböztetés történik, a 2.K.27.484/2015/16. számú jogerős ítélet (14. sz. mell.) 3 oldal hatodik bekezdése leszögezte: A bíróság az Evt. 108. szakaszában, az Evt. 102. szakaszában foglaltakat fogadta el...

Ezzel tulajdonképpen úgy foglalt állást, hogy nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek, ha az azonos, homogén csoportba tartozó fakitermelők között tesznek különbséget aszerint, hogy az egyiket bejegyzett jogosultsággal rendelkező megbízó, míg a másikat a nem bejegyzett jogosultsággal rendelkező megbízó bízta meg. Az iratokban nincs nyoma annak, hogy a bíróság észlelte volna, hogy a jogalkotói szándék nyilvánvalóan nem lehetett az, hogy a megtévesztett fakitermelő bírságot szenvedjen, miközben a megtévesztő mentesül a felelősség alól csak azért, mert nincs az ingatlan nyilvántartásba bejegyezve, de az sem érdekelte, hogy lehet-e alkotmányos indoka a hátrányos megkülönböztetésnek, hiszen az alperesi indítványnak helyt adva, indokolás nélkül elutasította az alkotmányossági felülvizsgálat kezdeményezésére vonatkozó indítványunkat. A fakitermelők megkülönböztetésének alkotmányos indoka pl. az lehetne, hogy a hatóság azokat fakitermelőket vonja felelősségre jogosulatlan fakitermelés miatt, akik megbízás nélkül, vagy a megbízástól eltérően, vagy a megbízót kijátszva, félrevezetve tevékenykednének, de ezekre az esetekre is részletszabályokat kellene alkotni, hogy mindenki számára világos legyen a jogalkotó szándéka, továbbá a jogalkalmazók jól el tudják különíteni egymástól az egyes a megbízásra jogosult és az arra jogosulatlan megbízók felelősségét és a megbízottakétól. Mivel represszív szankció alkalmazásáról van szó (38/2012. (XI.14. Ab. hat.), teljes mértékben ki kellene zárni a jogosulatlan megbízók által tévedésbe ejtett fakitermelő felelősségre vonásának lehetőségét is, hogy a tévedést (2012. évi C. törvény 20.

szakasz) sem a hatóságok, sem a bíróságok önkényesen ne minősíthessék figyelembe nem vehető szubjektív körülménynek, mint az az esetünkben is történt. Az, hogy megtévesztettek bennünket, a bírósági eljárásban egy percig sem kérdőjeleződött meg.

Vajon az Etv. hivatkozott szövegeinek mely része ad lehetőséget arra, hogy a bíróság azt esetünkre, a fakitermelők másik csoportjával szemben, objektív felelősség szabályozásaként értelmezze, miként ez az alperesi állásponttal megegyezően, az ügyünkben is történt? Nem található ilyen szöveget. Tulajdonképpen az ugyancsak hivatkozott és etalonként figyelembe vett veszprémi, és jelen ügyben górcső alá vett ítélettel (9., 14. sz. mell.) a bíróságok túlterjeszkedve az értelmezés lehetőségén új, hátrányosan megkülönböztető, alkotmányos garanciák nélküli objektív felelősségi alakzatot alkottak, amely ellen az alperes és a bíróságok felfogása szerint nincs ún. kimentés (másképpen, minden szóba jöhető kimentési ok szubjektívnek számít), amelyre nem volt alkotmányos felhatalmazásuk (Alaptörvény 1. cikk (2), 25. cikk (1-2)). A felelőségünket pontosan körülíró szöveg hiányát nem lehet megkülönböztetően hátrányt okozva, az azt előíró szabályként értelmezni.

Azzal, hogy a bíróság azonosult az alperesi állásponttal, az Evt. 108. szakasz (2) értelmezése és alkalmazása útján az ítélete a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik.

3. 4.3 Alaptörvény XXVIII. Cikk (1): Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

3/a) 4.3.1 ponthoz (ésszerű határidők betartása)

Az eljárások ésszerű időtartama csak az adott ügy konkrét, egyedi körülményeinek vizsgálata keretében határozható meg. Ebben a keretben figyelemmel kell lenni többek között az ügy tárgyára és természetére, az ügy ténybeli és jogi megítélésének bonyolultságára, és a bizonyítás szükséges terjedelmére is. A bizonyítás terjedelme vonatkozásában különösen arra kell felhívni a figyelmet, hogy a bizonyítás lehetőleg terjedjen ki az ügy eldöntése szempontjából releváns tényekre.

A ítélet (14. sz. mell.) ötödik bekezdésében a bíróság azt közölte, hogy az I. és a II. rendű felperesek által hivatkozott eljárási hibák tekintetében osztotta az alperes álláspontját, mi (!) szerint azok az ügy érdemére kihatással nem voltak. A bíróság anno rámpirított, hogy én nem vagyok jogász, a jogszabályt ő ismeri. Ebben az esetben viszont azt kell állítanom, hogy hanyagul végezte a dolgát, mert nem vizsgálta meg kellő alaposítással a tényállás érintett részleteit. Nem vette észre, vagy nem vette figyelembe, hogy nem csak arról van szó, hogy az eljárás túl sokáig tartott, és ésszerű időn túl tovább maradtunk bizonytalanságban atekintetben, hogy milyen döntés születik. Az eljárás elrendeléséig eltelt csaknem 7 hónap alatt nem tudhattuk meg, hogy bármely fakitermelésre irányadó jogszabályt megszegtek volna. A bíróság elfogadta azt a következetesen hangoztatott hazug alperesi állítást, hogy azért csak 2014. július 3-án kerülhetett sor az eljárás elrendelésére, mert a rendőrség későn tett eleget a belföldi jogsegélynek. Úgy látszik nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy az eljárás elrendeléséig a természet változásai miatt helyszín már teljesen átalakult, a vétkességünk ellen szóló releváns bizonyítékok (nem volt nálunk eszköz, nem volt fűrészporos a ruházatunk, nem volt a területen friss forgács, stb.), nem voltak

rekonstruálhatóak. Miként a 2014. február 19-i helyzet sem, amikor a tuskófelmérés történt. Az eltelt idő alatt bárki más vághatott ki fát a területen. Bírői közreműködéssel, az idő múlásával behozhatatlan hátrányba kerültünk, a hatósági mulasztásokat követően kimagyarázó alperessel szemben (panaszbeadvány 4.3.3.1 pont 16. bekezdése: ha a bizonyítást kértük számon azt mondta, hogy a hatóság nem lehetett ott minden fadarab kitermelésénél; ha arra hivatkoztunk, hogy nem volt nálunk eszköz, azzal a feltételezéssel állt elő, hogy előbb vághattuk ki a fákat, stb., ugyanakkor arról írt, hogy tettenértek minket). A bíróságnak az ismertetett, bennünket sújtó körülményeket a javunkra kellett volna értékelnie, hiszen azok létrejöttében nem volt semmi részünk. Mivel nem ez történt, igazi mérlegelésről nem lehet beszélni. A bíróság az alperes okfejtését ebben a tekintetben is, a legcsekélyebb kétely nélkül, a Kúria egyik vonatkozó határozatra való sekélyes hivatkozással fogadta el. Számunkra az ésszerű határidő jelentős túllépése a fentiek szerint befolyásolta hátrányosan az ügy kimenetelét, de a jogot nálam nyilván jobban ismerő bíróság ezt sem érzékelte.

Már ezen az alapon is hatályon kívül kellett volna helyezni a másodfokú határozatot (Pp. 339. §⁹²⁴ (1)⁹²⁵ Ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság - az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével - a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.). Az eljáró bíró kifejtés nélkül, fordított előjellel hivatkozott a Pp. ezen előírására (14. sz. mell. negyedik bekezdés). Nem az a kifogásom, hogy nem nyertük meg a pert, hanem az, hogy a bíró nem a tényállásnak megfelelően, nem az Alaptörvény szerint értékelte az ésszerű határidők jelentős túllépésének kérdését, és ezért sem volt az eljárása tisztességes.

3/b) A 4.3.2 pont szöveges indokolása helyett, az alábbiakat kérem figyelembe venni:

A bíróság a Lvt. többször hivatkozott szakaszával és az alperes erre alapozott véleményével azonosult, az alkotmányossági felülvizsgálatra vonatkozó indítványunkat elutasította, és ezzel mintegy nyugtázta, tudomásul vette, hogy a megbízásunk és a megtévesztésünk tekintetében nincs mérlegelési lehetősége (14. sz. mell. 3 oldal hatodik bek.). Ennek egyébként a tárgyalásokon többször is hangot adott. Amennyiben az Evt. 108. szakasz (2) bekezdése változatlan szöveggel hatályban marad, a jövőben is bármikor előfordulhat, hogy az érdemi felülvizsgálhatóság esélye nélkül kerül hasonló ügy bírósághoz, ugyanis nincs a norma szövegében olyan rész, amely az ilyen ügyek esetére mérlegelhető kimentési lehetőséget tartalmazna. A bírói út a Ket. és a Pp. szerint biztosítva volt ugyan, de ez nem volt elegendő az eljárási garanciák érvényesüléséhez (9/1997. (VII.1.), 32/1990. (XII.22.), 39/1997.(VII.1.) Ab. hat.), ehhez az is kellett volna, hogy alkotmányos szabályozás alapján a bíróság érdemi felülvizsgálatot végezhesen, és/vagy végezzen, értékelhesse a megbízásunkat és a megtévesztettségünket. Ez nem történhetett meg, ezért is sérült a tisztességes eljáráshoz való jogunk.

4. Bírósági döntés tisztességessége, pártatlansága

Mivel kényes témáról van szó, ismét nyomatékkal utalnék az alábbiakra:

Az Alkotmánybíróság 7/2013.(III. 1.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az

eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit **kellő alapossággal** megvizsgálja, és ennek értékelését határozatba foglalja.

A pártatlanság elve abban az esetben érvényesül, ha a bíró vagy az eljáró ügyintéző a rábízott ügyekben részrehajlás mentesen, elfogulatlanul, előítélet mentesen és **lelkiismeretesen** jár el. A pártatlanság követelménye egyrészt magával a bíróval, annak magatartásával szembeni elvárás, másrészt pedig az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény, azaz el kell kerülni minden olyan helyzet kialakulását, amely az eljáró bíró pártatlanságával, függetlenségével szemben bármilyen kétséget is támaszt. A pártatlanság elsősorban hivatáserkölcsi követelmény, ennek érvényre juttatása és biztosítása érdekében jelennek meg egyrészt az ítélkezés, a bírák és az egész bírói szervezetrendszer függetlenségét biztosító alapvető követelmények.

4/a) A panasz beadvány 4.3.3.1 pontját törlöm.

4/b) kiegészítésül a 4.3.3.2.2 ponthoz.

A bíróság akkor járt volna el ebben a kérdésben pártatlanul, ha észrevételezi, hogy az alperes indítványa valótlanul hivatkozik arra, hogy a felperesek az indítványukban az objektív felelősség alkotmányellenességét állították. A bíróság vagy nem olvasta el figyelmesen a beadványok szövegét, vagy szándékosan mellőzte ezt, az egyébként a pártatlanság érzetének erősítésére is használható lehetőséget. Egyik eset sem vet jó fényt a bíróságra, az igazságszolgáltatás tekintélyére. Ezzel is az a látszat keletkezett, hogy a bíróság elfogultan összhangra hajlott az alperessel.

4/c) kiegészítésül a 4.3.3.2.3 ponthoz

Georges-Louis Leclerc, Buffon grófja (a francia természettudóst a francia akadémia tagjai közé választotta, székfoglaló beszédében hangzott el szájából az ismert mondat): Le style, c'est l'homme ("A stílus maga az ember"). Arra utalt, hogy vigyázzunk, hogyan nyilvánulunk meg, mert árulkodunk vele személyiségünkről, illetve a helyzetekhez, személyekhez való viszonyunkról.

Nem tudhatom, hogy mi járt az eljáró bíró fejében, amikor az ítéletet megfogalmazta, de az egyértelmű, hogy abból nem az ügy komolyan vétele, és a felperesek érvei iránt elvárható kötelező tisztelet sugárzik, azon túl, hogy sérti a Pp. vonatkozó előírását (Pp. 206. szakasz (1), 221. szakasz (1), de utalnék az Alaptörvény 28. cikkére és a 7/2013.(III. 1.) AB határozatra is). A mérlegelés egyik serpenyőjében, az alperes oldaláról az volt, hogy minket nem a tulajdon nyilvántartásban szereplő személy bízott meg, illetve négy bizonyíték alapján vétkesek vagyunk, míg a másikba, nevezetesen a miénkbe, a kínáló vagy felkínált lehetőségek közül a bíró nem tett semmit. Még azt is megkockáztatnám, hogy nem is volt másik serpenyő. A mérlegelés akkor pártatlan, alkotmányos, ha az ítéletből egyértelműen látható, hogy a bíró a felek bizonyítékait, érvelését elolvasta, figyelmesen tanulmányozta

(látszik az alapos ügyismeret), elemezte, összevetette azokat egymással és a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, és ez alapján vont le következtetéseket, vagyis pártatlanul hozott döntést. Ebből szempontból most nem lényeges, hogy kinek a javára.

Az ítélet 3. oldal hatodik bekezdésében a bíró 9 sort szentel annak, hogy mit vett figyelembe: A bíróság e körben közokiratként vette figyelembe, az A/9 alatt, a felek által is megismert tuskófelmérési jegyzőkönyvet. Közokiratként vette figyelembe a rendőri jelentésben foglaltakat. A bíróság a felperesek részére adott megbízás szövegét, az I. rendű alperes által, Markó Béla erdőfelügyelő részére megküldött e-mailben foglaltakat is figyelembe vette, stb... . Ebből nem derül ki, hogy a felsorolt bizonyítékok egyenként és összességében milyen mértékig és pontosan mit bizonyítanak, összevetve az általunk többször hangoztatott érveléssel, mérlegre téve azokat is. Mivel a bíróság a hivatkozott felsorolással alátámasztva is ítélte az alperes javára, az elfogultság már az első olvasásra is, szemmel is jól láthatóan egyértelmű, vagyis az ítélet ezért sem lehet pártatlan, az az nem lehet tisztességes.

Amikor azt írja bíró, hogy a fa anyag mozgatása az erdőben is fakitermelésnek minősül, nem csak a helyesírás szabályát sérti meg és hanyagul hivatkozik egy jogszabályra (ez a fogalmazás azt jelenti, hogy a faanyag mozgatása alapvetően egy általa meg nem határozott helyen, de az erdőben is fakitermelésnek minősül, holott csak erdőben való mozgatásról lehet szó), hanem kifejezi azt is, hogy finoman szólva ez az ügy, a hozzá való viszonya tekintetében nem foglalt el nála előkelő helyet.

Mindez annak tükrében válik rendkívül érdekessé, hogy a Pp. 336/A. szakasz (2) bekezdése szerint a bizonyítás kötelezettsége kizárólag az alperest terhelte volna és ez nem köszön vissza az ítéletben. A bíróság ezzel szemben rögzítette azt, hogy a Pp. 339/B. §-a (Mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.) nem került alkalmazásra, így az nem sérült (3. oldal negyedik bekezdés, második mondat). A talányos megfogalmazás stílusa, értelme szerint a bíróság mintha kívülállóként tette volna ezt a megállapítást. Megkerülte annak indokolását, hogy ebben az ügyben egyáltalán alkalmazható lett volna-e ez a szakasz, ha igen, ki alkalmazhatta volna és ha nem alkalmazta miért nem tette, vagy miért nem kellett megtennie. Ezzel utólag felmentette az alperest a megfelelő bizonyítás kötelezettsége alól, az alperes javára levette magáról a tételes indokolás terhét. Az erőlködésünk ellenére a bizonyítással nem foglalkozott behatóan, holott kötelessége lett volna, legalább azon a szinten, hogy miért nem értékelte az érvelésünket. A felelősségünket, az alperessel kapcsolatos elfogultságát érzékeltetve, annak véleményével összhangban teljes körűen bizonyítottunk és objektívnek állította be, de ezt az álláspontját valamiért nem akarta kifejteni és érveléssel alátámasztani.

Ha már a bíróság a fenti furcsa módon megemlítette a Pp. Pp. 339/B. §-át, foglalkozni kell azzal is, hogy az ügyünkben eljáró közigazgatási szervek mérlegelési jogkörben hozták-e a határozataikat vagy sem. **Az a közigazgatási határozat nem minősül mérlegelési jogkörben hozott határozatnak, amelyben a határozathozatalhoz szükséges bizonyítékok értékelése alapján döntési lehetőségeket nem biztosító jogszabály alkalmazásával dönt.** Tipikusan ilyenek az egyes közúti közlekedési szabályok megsértése esetén, objektív felelősségi körben hozott közigazgatási határozatok. A

jogszabályban előírtaknak megfelelően készült fénykép és a gépjármű nyilvántartás adata alapján, a taxatívén meghatározott bírságot kell kiszabni, nincs lehetőség egyéni méltányosság gyakorlására, ha a gépjármű nyilvántartásban szereplő tulajdonos nem menti ki magát.

Mint azt korábban kifejtettem, az Ltv. nem objektív felelősséget megállapító jogszabály, ugyanis hiányoznak az ehhez szükséges alkotmányos szabályozási keretek. Különösen jól látszik ez ebben az ügyben. Ugyan az Ltv. végrehajtására kiadott 153/2009. (XI.13.) FVM r. a bírságszankciókat konkrét számításokhoz köti, amelyek nem teszik lehetővé a határok közötti hatósági mérlegelést, és nincs mód személyhez kötött méltányosságra sem, de arra már nem ad egyetlen jogszabály sem kötelező és részletes iránymutatást, hogy a vétkesség bizonyítása mely bizonyítási eszközök, milyen alkalmazása esetén, stb. (mint pl a közúti közlekedési szabályok megsértésekor, az elkövetés azonosítható eszközét, időpontját, helyét, a büntetendő cselekményt és újabban már az elkövetőt is felismerhetően ábrázoló fénykép) minősül objektívnek. A vétkesség bizonyításakor csak a Ket. keretszabályait lehetett volna alkalmazni, a vétkességet csak a rendelkezésre álló bizonyítékok Ket. szerinti értékelésével lehetett volna megállapítani. Az alperes az általam már részletesen értékelt négy bizonyítékot használta fel, tehát, ha részrehajlóan is, de mérlegelt. A bíróság hevenyészve fel is sorolta azokat, mintha csak azt kellett volna ismertetnie, hogy az alperes az objektív felelősséget alátamasztó, összes, jogszabályban előírt, szabályozott formájú és tartalmú iratot becsatolta-e.

Összegezve: az, hogy a bíróság a bizonyítás hiányosságaira és az eljárási szabálysértésekre utaló érveink alapos mérlegelését az eljárás során és az ítéletben mellőzte, majd ennek fedezésére a Pp. 339/B. §-át – a bíróság helyett mondom ki – nem alkalmazta, az Alaptörvény által biztosított, pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogunkat megsértve egyoldalúan, elfogultan az alperesnek kedvezett, amely így kellő bírósági felülvizsgálat nélkül lehetett biztos pernyertes.

5. kiegészítés a 4.4 ponthoz

*Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy **jogorvoslattal** éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a **jogát vagy jogos érdekét sérti**.*

A jogorvoslathoz való jog alkotmányos tartalma és jelentése azt követeli meg, hogy az érdemi határozatok tekintetében a fél más szervhez vagy ugyanazon fórumon belül magasabb szinthez fordulhasson jogorvoslat vagy felülvizsgálat végett. Különösen igaz ez a közigazgatási határozatok orvoslására, bírói úton történő felülvizsgálatának lehetőségére, amely a bírósághoz fordulás jogát is érinti.

Szeretnék visszautalni ugyanakkor jelen beadványom 3/b) pontjára: *A bíróság a Ltv. többször hivatkozott szakaszával és az alperes erre alapozott véleményével azonosult, az alkotmányossági felülvizsgálatra vonatkozó indítványunkat elutasította, és ezzel mintegy nyugtázta, tudomásul vette, hogy a megbízásunk és a megtévesztésünk tekintetében nincs mérlegelési lehetősége (14. sz. mell. 3 oldal hatodik bek.). Ennek egyébként a tárgyalásokon többször is hangot adott. Amennyiben az Evt. 108. szakasz (2) bekezdése változatlan szöveggel hatályban marad, a jövőben is bármikor előfordulhat, hogy az érdemi*

felülvizsgálhatóság esélye nélkül kerül hasonló ügy bírósághoz, ugyanis nincs a norma szövegében olyan rész, amely az ilyen ügyek esetére mérlegelhető kimentési lehetőséget tartalmazna. A bírói út a Ket. és a Pp. szerint biztosítva volt ugyan, de ez nem volt elegendő az eljárási garanciák érvényesüléséhez (9/1997. (VII.1.), 32/1990. (XII.22.), 39/1997.(VII.1.) Ab. hat.), ehhez az is kellett volna, hogy alkotmányos szabályozás alapján a bíróság érdemi felülvizsgálatot végezhesen, és/vagy végezzen, a javunkra értékelhesse a megbízásunkat és a megtévesztettségünket

A felülvizsgálhatóság kérdése szoros kapcsolatban áll a jogorvoslat jogával, hiszen ha nincs mód érdemi felülvizsgálatra, a jogorvoslati jog kiüresedik. Az alperesi határozat felülvizsgálatára az Ltv. 108. szakasz (2) bekezdésének alkalmazásával csak formailag volt lehetőség, tehát erről az oldalról sem volt a tényleges jogorvoslat biztosítva, sérült a jogorvoslathoz való jogunk is.

Szeretnék a jogorvoslathoz való alkotmányos alapjog vonatkozásában, jelen ügyet érintően további észrevételt tenni.

A bíróság az alkotmányossági felülvizsgálat iránt benyújtott indítványomat egyfokozatú eljárásban, közbenső végzésben utasította el. A fellebbezés lehetőségét a Pp. 155/B. § (4) bekezdése alapján zárta ki (*Az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményező és az eljárást felfüggesztő végzés, valamint az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítása ellen nincs helye külön fellebbezésnek.*) Általános szabály, hogy az bírósági eljárás folyamán hozott közbenső végzések elleni fellebbezés kizárása nem jelentheti alkotmányos értelemben a jogorvoslati lehetőség hiányát és a jogorvoslathoz való jog korlátozását, hiszen nem azonosak az alkotmányos követelmények a fél helyzetét lényegesen befolyásoló, másrészt pedig az ilyen hatással nem rendelkező bírósági határozatok elleni jogorvoslati lehetőségek vonatkozásában. Az önálló jogorvoslat követelménye csak az érdemi határozatokra vonatkozik, melynek megítélésében a döntésnek az adott személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy a döntés befolyásolja-e a fél vagy más személy helyzetét, jogait vagy jogos érdekét. Közbenső végzés elleni jogorvoslattal általában az ügydöntő határozattal szembeni fellebbezésben lehet élni.

Egyfokozatú bírósági eljárásban viszont azon közbenső végzések ellen, amelyek sértik valamelyik fél jogát, vagy jogos érdekét nincs lehetőség jogorvoslatra, mert az az ügydöntő, egyúttal elsőfokú határozat a kihirdetéssel jogerőssé válik. A jogalkotó szándéka a Pp. 155/B. § (4) bekezdése esetében, a **külön** szó beiktatásával nyilván az volt, hogy az ügydöntő határozat elleni fellebbezés lehetőségében legyen biztosítva a jogorvoslat joga. Különösen sérelmes lehet az indítványozó félnek, hogy az elutasító végzést a bíróság az egyfokozatú eljárásban sem köteles megindokolni (Pp. 222. § (1): *A végzésekre a 220. § megfelelően irányadó azzal, hogy a feleknek és képviselőiknek lakóhelyét a végzésben csak a szükséghez képest kell feltüntetni, továbbá, hogy megindokolni csak olyan végzést kell, amely külön fellebbezéssel megtámadható. Az egyezséget jóváhagyó végzést nem kell megindokolni.*) Így kerülhet az indítványozó fél abba a helyzetbe, hogy vele szemben a másik fél, akár átgondolatlan, megalapozatlan fércműben is kérhesse az elutasítást. A bíróság a mégoly megalapozott indítványt is, mérlegelés nélkül elutasíthatja. Az a határozott benyomás keletkezhet, hogy az ellenindítványozó javára a bíróság elfogult. Ez bizony a felek egyenjogúságának, és a pártatlanság elvének súlyos sérelmét is jelenti, különösen közigazgatási perekben, amelyekben az indítványozó alapvetően a felperes ügyfél lehet, a helyzeténél fogva erősebb alperessel szemben.

Kétfokozatú bírósági eljárásban a fellebbezést teljes mértékben az elsőfokú ítéletre lehet és kell építeni. A fellebbezésben a 155/B. § (4) bekezdése alapján egy elutasító végzés is megtámadható. Az alkotmányossági felülvizsgálat kezdeményezésének már a rendeltetését

tekintve is mindig érintenie kell az ügy érdemét. Álláspontom szerint az lenne tisztességes, ha a bíróság egyfokozatú eljárásban köteles lenne megindokolni az ilyen indítvány elutasítását, rákényszerítve a másik, erősebb felet arra, hogy alaposan kidolgozott ellenindítványt nyújtson be. Az érdemi indokolással szembesülve a felülvizsgálatot indítványozó fél, kidolgozott jogi érvelés alapján átgondolhatná a szándékát, adott esetben tehermentesítve az Alkotmánybíróságot. Teljes körűen érvényesülne a bíró alkotmányos felelőssége is, és egyfokozatú eljárásban az ügy érdemét érintő indítvány indokolás nélküli elutasításával nem sérülne a jogorvoslat joga. Álláspontom szerint egyfokozatú eljárásokban a fentiek szerint Alaptörvényt sért a Pp.155/B (4) bekezdése, azért, mert érdemi kérdésben kizárja a jogorvoslatot.

6. Az alkotmányjogi panaszbeadványomban foglaltakat (a 4.1, a 4.3. 2 és a 4.3.3.1 pont szöveges indokolásának kivételével) változatlanul fenntartom.

Kelt: Tahitótfalu, 2016. november

16.

Tisztelettel

